

Zločini se množe v mestu. Dva ustreljena, 20 orožanih

—Roparski napadi in umori so se pomnožili v Clevelandu za 200 procentov tekom zadnjih dveh mesecev. Val zločinov se je razgrnil preko mesta. Nobena trgovina ni skoro več varna, potniki na cestah so orožani in streljani, v privatni poslojpa se vršijo umori kot v divjih časih, ko ni bilo še nobenega reda in postave. Edvard J. Bolek, 2674 E. 65th St. je bil ustreljen v soboto zvečer ob 10. uri v svojem grocerijskem prostoru, potem ko ni hotel dvigniti roke v zrak, kakor so mu zapovedali trije zakrinkani roparji. Moč je kmalu potem zdirjal. Roparjem se je tako mudilo po umoru, da so celo pozabili na denar v trgovini. Bolek, njegova žena in enoletna hčerka Evgenija so pravkar večerjali za mizo za trgovino, ko so vstopili trije najgre v trgovino postrežili jim, toda žena pošlje moža. Bolek se skloni k hčerki in jo poljubi, nakar gre v trgovino. Kakor hitro se prikaže, mu roparji ukažejo dvigniti roke kvisku, toda Bolek je mislil, da se šalijo in se je smejal, nakar so ga nemudoma ustrelili. Roparji so zbežali takoj iz trgovine, po Beaver Rd. in skozi temno stezo na '63. cesto, kjer so zginili v temi. Polcija je bila takoj na mestu, toda vse iskanje je zaman.

—Harry Price je bil stražnik v plesni dvorani na Hoffman ave in E. 82. cesti v soboto zvečer. Vrgel je nekega pijanega plesalca iz dvorane, toda njegovi prijatelji so se potegnili zanj, streljali na policista, nakar so pobegnili. Teško ranjenega policista so odpeljali v bolnišnico.

—Slovenska Narodna Zve-

za v Clevelandu prirédi v nedeljo 14. okt. ob 2. uri popoldne v Grdinovi dvorani javen shod, na katerem se bodo obravnavala aktualna vprašanja glede Jugoslovanov. Glavni govornik bo dr. Drago Marušič, ki bo govoril: Borba Slovencev na treh frontah! Gospod Marušič se je boril v začetku vojne na avstrijski fronti, se predal Rusom, potem se boril s Srbi proti Avstrijcem, nakar je prišel v Ameriko. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za jugoslovansko vprašanje.

—Vsi gostilničarji so dobili popisovalne pole, na katerih morajo natančno zapisati vsako steklenico in sod žganja v njih posesti, vse pivo, ves tobak. Ves ta inventar se mora predložiti vladi. Na vsako steklenico, ki je inventirana, se mora prilepiti listek po naročilu vlade. Takle listke izdelujemo v naši tiskarni natančno po vladinem predpisu in se priporočamo gostilničarjem.

—Mr. Jos. Ogrin je daroval 50 c za tobak. Zadnjič izkazano \$52.30, danes 50c, skupaj \$52.80. Z dovoljenjem večine onih, ki so darovali, se bo uporabila nabrana svota za tobak onim slovenskim Clevelandčanom, ki se nahajajo v Chillicothe, namesto, da se pošlje na fronto. Ker se nahaja v Chillicothe nad 500 slovenskih fantov, jim bo tobak gotovo dobrodošel. Neke nedelje se spravi večja družba Slovencev skupaj, nakar gremo obiskat naše rojake v Chillicothe, katerim naprej naznamo, da pri demo. Zbrali se bodo in vsak bo deležen darov. Medtem pa prosimo, da se pridno nabira za tobak.

Ruske tovarne so delale za Nemce. Carica je želela ruski poraz.

Rusijo je izdala bivša ruska carica Aleksandra, nemškega rodu. Rusija je bila izdana od bivšega ministerskega predsednika Stuermerja, ki je umrl sedaj v ječi kot izdajalec. Izdana je bila od ministra Protopopova, ki čaka svoje usode v Petropavlovski trdnjavi, Rusija je bila izdana od vojnega ministra Suhomlinova, ki je bil pred kratkim obsojen na do smrtne ječe. Nemški ogleduhi in agentje provocateurs so delovali neprestano tekom te vojne v Rusiji. Delovali so v carjevi palači, v policijskem oddelku in ministerstvih. Ruski generali so prodajali rusko armado Nemcem. Stotisoče ruskih mož in fantov, cvet vsega ruskega naroda je bilo ubitih tih nalašč in premišljeno. Revolucija v Rusiji je nastala kot nekak protest temu premišljenemu klanju. Uradniki in ministri ruske vlade so bili pod carjem tako izključeni, da ni bil narejen niti en sam skrivni načrt, ne da bi ga nemški generali štab takoj zvedel. Putilova tovarna je največja v Rusiji za izdelovanje municije. Načelnik te tovarne je bil neki Spann, brat nemškega ministra istega imena. Sedaj je prišlo na klan, da je ta tovarna nalašč izdelovala slabo municijo, kar je pa bilo dobro municije so jo poslali na fronto na take kraje, kjer je bilo najmanj ruske armade, in kjer so Nemci rusko municijo prav lahko v roke dobili. Tako je ruska največja tovarna skoro tri leta delala za Nemce. Toda izdajstvo je bilo tako veliko, da je vsa Rusija pričela kričati za kaznijo. Spanna so prijeli. Toda ker je bil brat nemškega ministra je imel močnejše prijatelje pri carju. Bil je poslan samo eno leto v Sibirijo, da si mu je dokazoval, da je on kriv, da je bilo tisoče in tisoče Rusov pobitih, da je on kriv, da so Nemci dobili iz ruskih tovarnen tisoče ton streljiva. Toda nihče ni smel tedaj protestirati. Car je vladal. In ta Spann je danes zopet v Rusiji, nahaja se v Petrogradu, kjer vodi nemško propagando, me da bi ga sedanja revolucionarna vlada mogla prijati. Razkrinkal ga je slavni ruski pisatelj Vladimir Burcev, ki ga je dobil v Sibiriji, kjer se je nahajal tudi pisatelj. Toda kljub razkrinkanju Spann še vedno deluje kot nemški ogleduh. Kakor hitro je nastala revolucija v Rusiji, in z njo osebnost, časnikarska in politična svoboda, je postalo za Rusijo še veliko slabše kot prej. Dočim so pod carjem nemški ogleduhi skrivaj vohunili in agitirali, pa je nova postava o svobodi jim dala proste roke. Iz vseh krajev sveta, iz Švice, Italije, Norveške, iz Amerike so prihajali razni "politični pregnanci" v Rusijo, kjer so začeli z ogromno agitacijo v korist Nemčije. Zasejali so strup v rusko armado, ki je postala demoralizirana in s tem se je Nemcem silovito pomagalo, podaljšala se je vojna innožila ogromno breme američkemu narodu. Minister Kerenski sam to dobro ve, in se je na konferenci v Moskvi izrazil, da je brez vsakega pomena skrivati ruske vojaške načrte, kajti Nemci bolje vedo kot ruska vlada sama, kaj se godi za kulisami.

Ogromne ruske sleparije so se vršile tudi v Ameriki. Ko je vladal še car, je prišla sem ruska komisija, da kupuje municijo. Toda med to rusko komisijo v Ameriki je bilo mnogo nemških agentov, ki so prišli do svojega urada s

pomočjo ruske carice, ki je bila vedno za Nemce. Trdi se, da je bilo več članov ruske komisije v zvezi z bivšim nemškim poslanikom Bernstorffom. V to afero je zapletena tudi neka Avstrijanka, Rosika Schwimmer, ki je posredovala med Bernstorffom in rusko komisijo.

Polkovnik Nelcrasov, ki je bil vojaški vodja ruske komisije za Ameriko, je poklical pred odhodom komisije nekega poštenega Rusa, ki je bil član komisije, k sebi in mu dejal: "Jaz vem, da ste vi patrijot, pa prosim vas, da zavrnete vso municijo v Ameriki, naj bo še tako dobra." In ko je Rus protestiral, mu je dejal Nelcrasov: "Nič izgovorov. Zavrnete municijo brez vsakega vzroka. Municija ne sme priti iz Amerike v Rusijo. Ruska vlada ne ljubi več vojne, ker draži ljudstvo. Mi moramo vojno zgubiti, premagani moramo biti. Naša carica Aleksandra zahteva tako, ker drži z Nemci. Tudi Rasputin želi, da zgubimo vojno."

Take in enake stvari so se godile z rusko armado, municijo, v ruskih vladnih krogih, podkupljenih od Nemcev. Pri takem stanju ni čudno, da je ruska armada mrtva za vso sedanjo vojno.

Ali za Ameriko, ali za kajzerja

Danes imamo v Ameriki samo dve vrste ljudi: Ljudje ki so za Ameriko in ljudje, ki so za Nemčijo. Nobenih drugih oseb ne poznamo danes v Ameriki. Ali, ali...

Mi nismo danes več socialisti, demokratje, republikanci — mi smo Amerikanci ali pa — izdajalci. Mi moramo narediti vse v svoji moči, da pomagamo Ameriki in uničimo kajzerja in militarizem — in če tega ne storimo, tedaj pomagamo kajzerju moriti naše svobodne sinove, pomagamo s krvjo oskropljenemu kajzerju, da nadaljuje mečlovesko vojno napram sirotnim ženskam, dekletom, otrokom, kakor je to storil in še dela v Franciji, Belgiji, Poljski in Srbiji.

Brez razlike je, v kateri drželi ste bili rojeni, brez pomena je ali ste bili rojeni v Ameriki ali v Evropi, ali v Afriki ali v Aziji, vprašanje je le, če ste lojalni Zjed. državam in če storite vse v svoji moči, da pomagate Ameriki sedaj, ko potrebuje vaše pomoči. In če se tega zavedate, tedaj šele lahko trdite, da ste pravi Amerikanci.

Toda če vi nasprotujete Zjed. državam, če nečete pomagati državi, ki vam daje obilo kruha in mesa, če nečete pomagati državi, ki vam daje pošten dom, politično svobodo in druge neštete ugodnosti, katerih ne klobite nikjer drugje kakor v Ameriki, če vi nečete kupiti Liberty bondov, da si mogoče prav lahko kupite, tedaj zastavite, da vas pošljejo v centralno Evropo, kjer se vam da prilika boriti se za kajzerja, pod kajzerjevo zastavo.

Vi ne morete biti za kajzerja, za centralne cesarje in kraje in za Ameriko ob enem in istem času. Pomislite to jako dobro. In vsak mož, vsaka žena, ki je za Ameriko, lahko kupi Liberty bonde in če ne plača takoj, ima časa mesece, da plača. Kajti vi ne darujete denarja, ampak vložite svoj denar pri vladi, ki vam nosi dobre obresti in je veliko bolj siguren kot denar na banki.

Kupite Liberty bonde in pokažite javno na kateri strani stojite — na strani kajzerja ali na strani vaše ameriške vlade.

Če ne morete kupiti dosti, kupite malo, toda kupite gotovo. Vsaka banka, vsak urad, vsaka pošta vam da potrebne informacije. Bolite Amerikanci z dušo in telesom, bodite boritelji za svobodo, kupite Liberty bond in pomagajte na ta način, da se naredi čimprej mir, da zavlada vesoljna svoboda vseh narodov po celem svetu.

Nemci se umikajo iz Flandrija. 20.000 ameriških zrakoplovov

Orkan na fronti.
Kodanj, 7. oktobra. Nemški generalni štab je znašel nov izraz, da označi silovito streljanje zaveznikov na zapadni fronti. V nemškem uradnem poročilu se naznanja, da streljanje zavezniki v Belgiji kakor "orkan", in streljanje mora biti v resnici silovito, če ga tako označuje nemško uradno poročilo. Zavezniki imajo toliko topništva na zapadni fronti, da se Nemci niti primerjati ne morejo z njim.

Nemško časopisje molči.
Nemško časopisje molči o porazu, ki so ga dobile nemške armade na zapadnem bojišču. Niti en časopis ni tiskal angleškega uradnega poročila, kot so imeli dosedaj navado. Tudi poročilo Angležev o silajni zmagi v Mesopotamiji ni bilo tiskano v nemških listih. Tiskalo se je le turško poročilo, ki pravi, da Angleži pretiravajo svojo zmago.

Nemci se umikajo.
London, 7. okt. Poročilo iz bojišča je jako kratko. Ko so nemške čete izgubile silno utrjen gorski klanec Paschendele, so se morali Nemci umakniti iz vseh sosednjih postojank, ker so Angleži obstreljevali vse nemške postojanke z močnim artilerijskim ognjem. Nobenega protinapada, znamenje, da so jako oslabiljeni. Angleži sedaj utrjujejo pridobljene postojanke.

Peru je za vojno.
Lima, 7. okt. Peruvanska vlada je danes poslala potni list nemškemu poslaniku Dr. Perlu. Peruvanski kongres je sinoči sklenil, da prekine vse diplomatske razmere z Nemčijo, 105 kongresmanov je glasovalo za prekinjenje razmer in 6 proti.

Nemčija ima nove zrakoplove.
Stockholm, 7. okt. Nemčija upa sedaj, da bo zmagala s pomočjo zrakoplovov. Na armado na suhem se ne more več zanašati. Nemčija gradi ogromne in močne zrakoplove, ki bodo jo zmogli za polet preko Atlantskega oceana. Prav mogoče je, da se ti zrakoplovi oglašijo v New Yorku in mečejo bombe. To se naznanja iz krogov, ki so jako dobro poučeni o tem.

20.000 zrakoplovov v delu.
Washington, 7. okt. Vojni tajnik Baker naznanja, da ima ameriška vlada sedaj v delu 20.000 zrakoplovov, 15.000 se jih bo naredilo v ameriških tovarnah, 5000 v tovarnah drugih držav. Vlada uri 75.000 mož za zrakoplove.

Nemčiji primanjkuje municije.
Kodanj, 7. okt. Maršal Hindenburg je poklical pretečni teden delavske voditelje v Nemčiji v svoj glavni stan, da jim naznani, da Nemčiji primanjkuje municije. Toda delavski voditelji so pokazali Hindenburgu pritožbe delavcev o skrajno slabih delavskih razmerah, in da v takih okoliščinah nikakor ni mogoče več zahtevati od nemških delavcev. Poleg tega pa se naznanja iz privatnih krogov, da je nastalo veliko pomanjkanje surovin v Nemčiji. Jekla in nikla primanjkuje. Nemška artilerija je dobila stroga povelja, da mora hraniti z municijo kolikor se da.

Na ruskem bojišču.
Petrograd, 7. okt. Nemški vojniki na jugo-zapadni fronti skušajo zopet bratiti se z ruskimi vojaki. V njih strelne jarki mečejo Nemci cigarete in tobak in vabijo ruske vojake, da pridejo iz strelnih jarkov. Rusi odgovarjajo Nemcem s strel iz pušk. V Črnem morju blizu Bospora so Rusi

potopili dve turški ladiji naloženi s premogom, klicim so tri druge zaplenili in jih pripeljali v Sebastopol.

Kerenski na delu.
Petrograd, 7. okt. Minister-ski predsednik Kerenski se trudi, da zjedini socialistične in konservativne elemente, da skupno nastopijo napram boljševikom, ki nadaljujejo s svojimi anarhističnimi načrti. Medtem pa je Kerenski pričel vladati "z železom in krvjo". Mornarji baltičke flote so se uprli in stavili pretirane zahteve, toda Kerenski je upor z vso silo potlačil. V provinci Mohilev se je uprlo 8000 vojakov, ki niso hoteli na fronto. Kozaki so jih obkolili in potlovili.

Anarhija narašča.
Kerenski je včeraj govoril deputaciji demokratičnega kongresa in se izjavil: "Anarhija v državi narašča, politični propad preti celi državi, stavijo se pretirane zahteve od raznih strank. Kdo se bo torej ustavljal v takih časih, da ne bi deloval za blagor naroda. Le združenje delavcev in meščanov more prinesiti rešitev naši domovini. Kaj imamo sedaj pokazati napram drugim državam? Danes sprejme kongres en načrt, jutri ga ovrže, danes so boljševiki na črhmit, jutri zmerni elementi. Rusija se mora zjediniti, če hoče rešiti svojo svobodo."

V četrtek je registracijski dan.

—Državljeni, v četrtek, 11. oktobra vam je dana druga prilika, da se registrirate. V naših slovenskih preokrajih je dosedaj registriranih komaj 15 procentov slovenskih volivcev. To je sramotno znamenje o ameriški zvesti Slovencev. Največja pravica, ki jo imate kot državljani je to, da lahko volite može, ki naj vam vladajo, da odločujete o splošnih mestnih, državnih in narodnih potrebah. Volivna pravica v Ameriki je največji privilegij državljanstva. Toda vi ne morete voliti dne 6. novembra, če se ne bode registrirali. Registrirajte se v volivnih kočah svojega okraja, in sicer od 9. ure jutraj do 3. ure popoldne, in od 5. ure zvečer do 10. zvečer. Kdor se je preselil od zadnjih volitev, naj gre v omo volivno kočjo, kjer je prej volil, in tu mu dajo transfer, katerega odnese v novo volivno kočjo. Pomnite pa, da ne morete voliti, če se ne registrirate.

—En sam bandit je stopil ob 10. zvečer v soboto v grocerijo E. Kramerja, 965 Ansel Rd. in prisilil grocerista, da mu je izročil \$15. James Klu kan, 3303 Dot ave. je bil napaden v soboto ponoči od dveh banditov na Hamilton ave. in 20. cesti. Odnegli se mu vse in ga razrezali z noži. Enega bandita je policija dobila. Michael Koske, 1746 Lorain ave. je prišel v soboto ponoči v Lakeside bolnišnico s prestreljeno nogo. Izjavil se je, da so ga banditje napadli na Hamilton ave. Nadalje se poroča še o dvasjetih umolih in napadih.

—V Grays Armory kažejo ves ta teden uradne slike iz našega bojišča. Te vojne slike

so bile vzete na povelje laške vlade. Mi priporočamo rojakom, da si ogledate te slike že radi tega, kajti na slikah vidite mnogo slovenskih krajev na Primorskem, kako jih Lahi napadajo, in mogoče bo marsikdo videl na slikah svoje lastne rojake v avstrijski armadi. Ne priporočamo slik radi Italijanov, ampak radi slovenskih krajev, katere vidite na slikah. Slike se kažejo popoldne in zvečer.

—Mestni kemik White je zaplenil 5000 jajec v skladiščih ker so postala nevztrna.

—Teden med 22. in 27. oktobrom je posvetila vlada "krompirju". Vlada priporoča, da uživa vsakdo ta teden kolikor mogoče veliko krompirja. V ponedeljek kuhajte krompir, v torek zabeljen krompir, v sredo "tenstan" ("zusu"), v petek krompirjevo "juho", v soboto pečen krompir v celem. V državi Ohio se bo letos pridelalo 9 milijonov buštev krompirja več kot lansko leto.

—V petih dneh se je prodalo v Clevelandu za \$12.650.050 Liberty bondov. Potrebna svota, ki se mora doprinesiti je \$60.000.000 najmanj in največ \$80.000.000. Število manjših ojemalcev Liberty posojila se množi, dočim večje tvrde in premožnejše osebe najbrž še čakajo in odlašajo. Ali je že kakšno slovensko društvo kupilo Liberty bond? Dosedaj še nismo slišali razven Slov. Dobrodelne Zveze.

—47 dovoljenj za razporoko je bilo oddanih v Common Pleas sodniji tekom zadnjega tedna.

Avstrija se punta radi umora.

Amsterdam, 7. okt. V avstrijskem državnem zboru je nastal v petek veliko upor med poslanci. Nekaj poslancev je interpeliral vojnega ministra naj pojasni slučaj smrti nekega dragonca, ki je bil ubit od nekega poročnika na vzhodni dunajski železniški postaji. Sporočila se, da je avstrijski poročnik začel klofutati dragonca na postaji, in ker se je dragonec branil klofut, je poročnik potegnil sabljo ter začel mahati po dragoncu, dokler ga ni ubil. Vojni minister je odgovoril na interpelacijo s praznimi besedami in obljubami, nakar je nastal ogromen upor med poslanci. Seja državnega zbora se je morala tudi veliga nemira prekiniti. Tudi prebivalstvo je jako razburjeno, ker je znano, da avstrijski častniki skrajno surovo postopajo z vojaki.

Geneva, 7. okt. — Švicarske oblasti so prijete tukaj nekega bogatega Avstrijca, imenom Jelinek Mercedes, ker je na sumu, da je vohunil za Nemčijo. Pozneje je bil spuščen na svobodo pod varščino 20.000 frankov, ker je bil pri slabem zdravju.

Dober plen.

Petrograd, 7. okt. Ruski zrakoplovi v kavkaški armadi so včeraj prirédili predrzen napad na glavni stan nemškega zrakoplovnega oddelka za okraj pri Črnem morju ter so ujeli vrhovnega poveljnika nemških zrakoplovcev, generala grofa von Mayer.

Camp Sherman, Chillicothe, 7. okt. Nad 60.000 oseb iz države Ohio in Pennsylvania je dospelo danes v to vojaško taborišče obiskat svoje sorodnike in prijatelje pri vojakih. V taborišču je bilo zajedno z vojaki nad 100.000 oseb. Desetisoč avtomobilov je pripeljalo razne obiskovalce. Častniki so prijazni in dovolijo prav radi obisk. Vojaki imajo nedeljo ves dan prosto. V torek, 9. okt. se prične z resnim trainiranjem 35.000 vojaških novincev je sedaj v taborišču.

Ameriški kongres je odgoden

Washington, 7. okt. Včeraj je bila zadnja seja kongresa, in predno se je izvanredno vojno zborovanje kongresa zaključilo, se je dala senatorju La Follette prilika, da se zagovarja radi svojih progromanskih činov. La Follette je govoril dve uri, zanikal, da je v zvezi s kajzerjem, zagovarjal svobodo govora in se izjavil, da Amerika ni bila upravičena napovedati vojno. Njemu sta odgovarjala senatorja Fall in Robinson, ki sta ga v sankcijskih besedah razkrinkala kot orodje kajzerja v Ameriki. La Follette je delal celo noč na svojem govoru, katerega je skrbno pripravil, da se ne bi kje zagovoril. S tistimi pestmi, skoro fanatično je mahal okoli in kričal kot besen, a mahoma je zopet izgubil glas in govoril tiho nakar je zopet zakričal. Večkrat si je La Follette obrisal čelo od vročine, stopnje semintja in kazal skrajno razburjenost.

Senator Robinson mu je odgovoril, da je La Follette pravi človek, katerega rabi kajzer v Ameriki za punt proti vladi, da je z vsemi deli pokazal dosedaj, da deluje za kajzerja, in da ga je sram, ker mora sedeti s takim tovarištvom v senatu. Spoden bi moral biti že zdavnej iz senata... Senator La Follette je v svojem govoru skušal zagovarjati svoje izjave v St. Paulu, Minn. ko se je izjavil, da so bili Nemci upravičeni potopiti Lusitanijo in en tisoč ameriških žensk in otrok. Molčal je o tem popolnoma. O La Follette se splošno trdi, da je podkupljen od nemške vlade, da dela rabuko v Ameriki.

Ob priliki kake veselice, botrija in pri veseljem amizju spomniti se na narodno stavbo "SLOVENSKI NARODNI DOM". Vsek najmanj do dobrodošel.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$3.00 | Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 | Posamezna številka - 3c

519 ST. CLAIR AVE. S. E., CLEVELAND, OHIO. TELEFON 607. PRIBLJENI 110

EDWARD KALISH, Publisher | LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 117. Mon. Oct. 8th 1917.

Laška propaganda v Ameriki.

Kdor čita ameriške upljivne liste, bo v njih dobil vedno mnogo laških člankov, v katerih se skrajno prijazno piše o Italijanih. Dobro organizirana italijanska propaganda je temu vzrok.

Italijani so vodili enako propagando samo po Evropi. Še leta 1915, ko je Italija stopila v vojno, so Italijani začeli z glasovito propagando v Rusiji, da pridobijo za sebe rusko javnost, kajti Italijanom je bilo veliko težje na tem, da pridobijo ruske vodilne kroge za idejo ropanja jugoslovanskih dežel.

Pozneje so člani Jugoslovanskega Odbora v Londonu in Parizu si mnogo prizadevali, da razkinkajo italijanske pretenzije pri Francozih in Angležih. Italijani so napeli vse svoje sile, da povečajo svojo propagando v Franciji in Angliji. Delali so na vse načine, da zapletejo položaj tako, da pokažejo Jugoslovane kot sovražnike zavezniškim. Toda mnogo uspeha ta propaganda ni imela, ker so nekateri francozi in angleški državniški kmeti sprevideli nečiste namene laških imperijalistov.

Sedaj se je laška propaganda vrnila v Ameriko. Ameriška publika je nepoučena o evropskih razmerah, in tu dobijo nedovodna tla za svoje ideje — tako so mislili Italijani. Odkar je prišla v to deželo laška uradna komisija, se je pričela tudi laška propaganda. Toda destvo je, da laška vojna komisija v Ameriki v političnem smislu ni dosegla nobenih uspehov, mti ni znala pridobiti ameriškega naroda za sebe. Komisija je pač sposlovala vojno posojilo Italiji, toda tudi Srbija ga je dobila brez komisije, in to je bilo vse. Medtem pa so se Italijani pripravili da udarijo na drug način. V New Yorku so ustanovili jako močan in izvrstno organiziran urad za propagando v časopisju, in ta urad deluje s polno paro in z vsemi mogočimi sredstvi.

Kdor čita angleške liste, je menda že opazil v njih nebroj novic in člankov, v katerih se junaško pripoveduje, da se nahaja laška armada že na potu proti Dunaju, kamor dospe v kratkem. Drugič zopet čitamo da Italijani pošiljajo pol milijona vojakov na Balkan, in da bodo pogoltni Nemci in Avstrijci iz Balkana. Zopet drugič čitamo, da pričakuje Rusija edine rešitve od Italije. In zopet, da je Italija v tej vojni doprinesla največje žrtve.

Kaj je pomen teh člankov, ki so že naravnost ostudni in lažnjivi, da se jih lahko tiplje. Namen teh člankov je omalovaževati ostale zavezničke, pokazati ameriški ljudstvu, da je laška armada ona ki se v resnici bori, a ostali zaveznički ne storijo ničesar.

In v vseh teh člankih se piše o nas Jugoslovanih in naših jugoslovanskih zemljah, in namen teh člankov je dokazati Ameriki, da so Trst, Gorica, Istra, Dalmacija, italijanska zemlja, in da je vse ono, kar mi Jugoslovani trdimo, laž in krivica in ničesar drugega kot — avstrijsko maslo.

Ta zadnja trditve je najbolj naglasna, najbolj preteča. Ravno isto stvar so skušali italijanski propagandisti navesti Franciji in Angliji, da kar so se trudili celo leto, to

da jim niso nikjer vrjeli, ker pozna cela Evropa, kaj so Jugoslovani. In ker jim v Evropi ni obnesel račun, skušajo sedaj v Ameriki loviti kaline na lim. In kakor se naznanja iz dobrih virov, se danes Italijani pred vsem trudijo za to, da razglasijo nas Jugoslovane pred ameriško publiko kot sovražnike Amerike, ki ne poznamo nobene lojalnosti napram Ameriki, da je ves naš narod avstrijški, da smo mi Jugoslovani tajni pomagači Avstrije napram zavezniškim!

Človeka mora popasti divji srd nad toliko predrznostjo, in stvar je še toliko huja, ker mi Jugoslovani nimamo sredstev, da bi se proti tem napadom borili, ampak moramo le po molčati, dočim ameriško ljudstvo, ki je popolnoma nepoučeno o evropskih razmerah, veruje laški propagandi v našo neizmerno škodo.

Edino tolažbo pri tem imamo v tem, da enaka propaganda in enako raznašanje laži ne more dolgo trajati in se mora prej ali slej razkinkati, kajti resnica, če se še tako dolgo zakriva, mora končno na dan. In kakor se je laška propaganda razkinkala v Evropi, tako se bo razkinkala v Ameriki, ker laški agentje se bodo ulovili v svoje lastne mreže. Dobro upanje nam daje tudi to, ker so vodilni ameriški državniški predci dobro poučeni o naši stvari, in da se vodilni ameriški krogi ne bodo obvezali za ničesar prej, dokler vsega natančno ne preiščejo, in ti krogi danes že dobro vedo, kje se je treba informirati o laški propagandi glede pretenzij za jugoslovanske zemlje. Znamo je tudi izjava ameriškega poslanika v Parizu, Mr. Sharpa, ki se je slovesno izjavil: "Da Amerika ne bo dopustila, da bi Jugoslovani izgubili le en kos svoje zemlje!"

Kljub temu pa je laška propaganda velika zapreka našemu delu in uspehu našega narodnega gibanja, najsi bo smeri republikanizma ali kraljevine, in ta propaganda postane lahko jako nevarna, če od naše strani molčimo in ne skušamo izpodbiti laške laži in zavijanja.

Od zastopnikov Jugoslovanskega Odbora kot od Slovenskega Republičanskega Združenja je odvisno, koliko se naredi v tej smeri, končno pa od vsega naroda jugoslovanskega v Ameriki, da z darovi podpira revolucionarno gibanje proti laškemu spletakom in lažem, da ne ostanemo končno zadnji — v silno škodo naše bodočnosti.

Kdo je kriv?

Od raznih strani čujemo in naši prijatelji ter odkriti ameriški državljani, ki vedo kaj je njih dolžnost, nam pripovedujejo, da se je od strani skrivnih avstrijskih agentov započela nova kampanja proti vsem svobodno mislečim Jugoslovanom, njih časopisju, zastopnikom in delavcem za narodno samostojnost. Odkrito se ti avstrijski hlapi ne upajo naložiti, kajti ameriška postava bi jih zgrabila v take klešče da ne bi nikdar več zinjili z jezikom, toda skrivje po hišah, med borderji, v zatišju gosti-

len se puntajo ti ljudje; hujskajo agentje napram vsem onim, ki so za svobodo naroda. Mnogo izmed naših rojakov je zapeljanih med njimi, in uredništvo lista dobro ve, da se nahaja stotine takih zapeljancev samo v Clevelandu.

Ti ljudje, ki kdaneš še vedno nehoti služijo avstrijskim interesom, čujejo od te ali one strani kakko "novico". Takoj jo razširijo med vse druge tovaršne in znance. Ta novica večji del obsega stvari, ki so prvič popolnoma izmišljene in drugič hujška nevedne ljudi, ljudi brez samostojne pameti na sovražstvo in napade proti vsem onim rojakom, ki svobodno mislijo, ki želijo da avstrijska monarhija čimprej propade in ki učijo ljudi, naj dobijo Jugoslovani svojo lastno vlado, kjer bodo oni gospodarji, ne pa nemški kajzer.

To je delo avstrijske skrite, tajne propagande med našimi ljudmi. Naši prijatelji so nam povedali: "Slišali smo že mnogo rojakov govoriti proti Ameriki. Puntajo se, ker morajo v ameriško armado. Je med njimi tudi nekaj takih, ki naravnost svetujejo svojim rojakom naj ne poslušajo postave. So tudi gotovi ljudje, ki pripovedujejo zapeljancem, da jim bodo oni pomagali, da jim ni treba v armado. Nekateri so poslušali te avstrijske agente in so jim celo plačali, misleč da so s tem rešeni vsake obveznosti napram Ameriki, ker so — Avstrijaki. Konec pa je vedno bil, da sta bila oba zaprta, oni, ki je prigovarjal rojaku naj ne gre v armado in oni, ki ni šel. Ameriška vlada je bila vedno vsem za petami. In koga mislite, da sedaj delajo odgovorne za to? Nikakor ne avstrijskih agentov, ki so jih zapeljevali, ampak dolžijo nas, ki smo storili svojo dolžnost kot ameriški državljani. Zakaj nas pa dolžijo, sami ne vedo.

Iz Chicage se poroča: "Dolgotrajna avstrijska, nemška in socialistična propaganda (socialistična od strani "Radniške Straže") je tako vzemirala narod, da se sedaj narod punta proti vstopu v našo armado. Več oseb je bilo že prijetih, ker so raje poslušali avstrijske hlape kot ameriško postavo. Namesto, da bi dolžili one, ki so jih zapeljali, pa dolžijo one, ki so jim svetovali prav. Praviijo, da so Jugoslovani odgovorni, da morajo v armado.

In tako je tudi v Clevelandu. Tu obstoji med Slovenci čreda skrajno podivjanih ljudi, ki v pismih, tajno, doma na bori ali gostilnah grozijo z ognjem, strelji, nožem in drugimi predmeti pruske kulture svojim najboljšim prijateljem. Uredništvo samo je dobilo kakih 200 pismen zadnje čase, t. j. tekom zadnjega leta, kjer se zapeljana, rumena para punta proti nam in grozi. Seveda smo vedno smatrali vse to za skrajno otročarijo, ker človek, ki ima razum in poštenje, bo v obraz povedal kaj misli, kaj namerava, a ne zahrbtno in brezimnsko.

Mi smo mnenja, da te grožnje ne prihajajo iz nagibov in inicijative posameznih oseb, ampak da je v tem organizirana propaganda plačanih avstrijskih agentov, ki še vedno strašijo po Ameriki. To se razvidi iz tega, ker so vsa pisma enaka, pa naj pridejo iz Clevelanda, Chicage, iz zapada ali iz vzhoda. Ene in iste grožnje, ene in ista pisma.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da se gre tu za sistematično, dobro organizirano avstrijsko propagando, da se naš narod popolnoma spravi v propast. Med te hujške spardajo vsi oni, ki trdijo javno in zasebno, da je vlada pobrala ves slovenski narod v vojsko, da ameriška vlada najprej gleda za Slovence, itd. Ameriški vladi slovenski rod niti znan ni, kajti na sramoto moramo priznati, da nas štejejo za Avstrijce, razven onih, ki so postali državljani. In skrajno obžalovanja vredno je, da ce' o nekoliko inteligentni mladi ljudje pišejo v listih, da so z njimi vred pobrali 95% slovenskega naroda v Ameriki.

Mi smo prepričani, da se bo tudi tej propagandi naredil konec kot se je naredil konec vsem dosedanjim brezupnim poskusom avstrijskih kajzercev, mi smo prepričani, da bo narod končno spregledal in spoznal, da smo mi oni, ki mu hočejo dobro, ne pa hlapi kajzerja v Ameriki, ki mu za dobro plačo zasigurirajo neumnost našega naroda.

In mi s tem pozivljemo vse naše prijatelje, da nam javijo vse slične slučaje, kadarkoli eden ali drugi grozi napram vladi, napram postavam. Objednem prosimo zavedne rojake, da naprejo vse sile, da z lepo besedo razložijo rojakom, v kako silni zmoti se nahajajo. Vaša dolžnost, kot zavednih naročnikov je ravno tako velika kot naša, da podčitate narod, da ga spravite na pravo pot. Današnja vojna ni več namenjena za boje v korist kajzerjem, monarhijam, današnja vojna je v prid svetovne svobode vseh narodov, v prid posebno malih narodov, in če se bo naš narod obnašal kot malikovalca kajzerja, o ostal večten suženj. Od vas, vseh, prijatelji svobote in miru je odvisno, da razširite to idejo med znanci in prijatelji, da jih spametujete in pripeljete do svobodnega mišljenja in bratskega sporazuma.

Kritičen mesec.

Nemčija se nahaja v resni nevarnosti. Nikdar prej niso zavezniške armade tako grozile Nemčiji kot ravno danes. Mesec oktober, 1917 se lahko zaznamuje kot mesec nevarnosti za Nemčijo. Mogoče je mesec oktober letošnjega leta namenjen, da pomeni začetek rušenja ogromnega militarističnega sistema.

Pozicije zavezniških vojsk so danes na boljšem kot so bile sploh kdaj prej. Angleške armade so zadnje čase povzročile več, da oslabijo nemško fronto kot francoska, ruska in laška skupaj. Anglija postaja danes pravi buldog, ki se je končno zavedel svoje moči in jo izkazuje v polni meri. In tudi Italijani ne odnehaajo od svoje ofenzive, tudi Italijani ne morejo zaznamovati uspehov enakih angleškim uspehom.

Dolge in dolge mesece se je nemška armata ustavljala vsem, še tako premetenim, močnim in finim napadom od strani zavezniških vojsk. Zavezniški so vodili skozi celo poletje obširno ofenzivo, ne da bi ta ofenziva kje kaj škodovala nemški fronti. Splošno se je sodilo, da angleška armada v Belgiji tekom poletja dela le predpriprave za ono, kar šele pride. Laška ofenziva ob Soči se smatra v vojaških krogih kot predudarec za veliko večjo, silnejšo ofenzivo. Vsa znamenja in poročila iz Benolina kot iz Londona naznanjajo, da morajo Nemci doprinesiti naravnost nadčloveške napore, da vzdržijo silni pritisk zavezniške armade, ki je v treh letih priprav naredila toliko kot Nemci v štiridesetih letih.

Mogoče je, da bo Nemčija vzdržala silne napade. Znano je, da Nemčija ni zman delala vojnih priprav celih štirideset let, in da je nemški generalni štab računal na to, da kadar nemški cesar zapove nastopi in zaslužiti celo Evropo, da bo morala biti nemška armada pripravljena, da bo kljubovala celi Evropi več let. Zavezniški niso imeli vojaških priprav na programu, mogoče razven republikanske Francije, kateri je najbolj grozila nemška militaristična nevarnost. Toda odtedaj se je vzbudila Anglija, ki ni imela nikdar splošne vojaške dolžnosti, in tekom treh let je angleški narod pokazal, da je sposoben istih žrtev za obrambo človeških pravic, kakor je nemški narod sposoben napadati pravice drugih narodov.

Pozimi ne more biti večjih bojev. Torej kar bo boj več let se bodejo vršili v prihodnjih par tednih, dokler bo vreme lepo. Prvi uspeh se je no-

kazal pretečeni teden, ko so angleške armade zavzele nemške pozicije, katere so Nemci držali ves čas skozi zadnja tri leta. Nemci so neprestano trdili, in tudi drugi vojaški strokovnjaki so jim v tem pritrjevali, da je nemogoče zavzeti nemške utrbe v Belgiji. Toda kaj vidimo? Ena nemška postojanka se podaja za drugo. Nemci prosijo, da nastane zima. Če morejo nemške armade zdržati preko zime, tedaj dobijo tri ali štiri mesece odpočitka, čas, da se nekoliko reorganizirajo, da utrdijo nove postojanke in se pripravijo za pomladansko ofenzivo nasprotnikov.

In Rusija? Rusija je danes pravi blagoslov za Nemčijo. Stokrat je nemški kajzer že hvalil ruske socialiste, da so mu dali toliko časa in usmiljenja, da se lahko pripravi napram Amerikancem. Če bi bila danes Rusija močna na bojišču, bi to pomenilo, da se ustavi strašno prelihanje krvi, pomenilo bi, da Amerikancem ne bi bilo treba hoditi na bojišče, toda ker so podkupljeni ruski radikalni socialisti pihali v kajzerjev rog, da se končno demoralizira rusko armado, pa imajo zavezniški sedaj stokrat težavnejšo nalogo, da uničijo kajzerja. Ruski socialisti pač znajo klati se sami med seboj, delati prepire med narodom samim, toda nemškega kajzerja, tega poglavitnega uničevalca vseh človeških pravic ne znajo prijeti, ga ne znajo uničiti, ampak se raje pripravijo med seboj, kdo je večji sovražnik ruskega naroda.

In ob pravem času je prišla ta ruska mesloga. Kajzer se ne briga za Ruse na fronti, ker ima med fronto ruske armade svoje najboljše agente. Njega skrbijo zavezniški na zapadni fronti. In proti tem se pripravlja z vsa silo, da jih uniči. O Rusih mi se znano, da ne znajo ceniti svobode, ker so nesložni med seboj, a o zavezniških ve, da znajo ceniti svobodo, zato se pripravlja napram njim, da jim z mogočnim udarcem zastavi nadaljnjo pot k miru v prihodnosti.

Zato je mesec oktober odločilen. Teško je prezimovati z veliko armado že četrto zimo. Toda kaj za to? Nemški kronprinca je pričel s svojim napadom na Verdun meseca februarja, in Rusi so osvojili mesto Erzerum v najhujši zimi. Če je zimsko bojevanje težavno za zavezničke, mora biti še težavnejše za Nemce. Po izkušnjah treh zim v strelnih jarkih, so se zavezniški poveljniki marsičesa naučili. In četudi nemške armade stojijo trdno v mesecu oktobru, pa se bodo že naučile, da so njih težave šele pričetek večjim težavam. Zavezniški gotovo ne bodo obstali na mestu, kjer se začne njih prava zmaga, zavezniški gotovo ne bodo pustili Nemcev pri miru, če vedo, da jih tudi pozimi lahko vržejo iz utrjenih postojank.

Mesec oktober bo odločil glede zimske kampanje. Lahko se zgodi, da so Nemci še tekom tega meseca vrženi iz severne Francije in iz Belgije, če zavezniški izkoristijo svoje dobre postojanke in svojo moč. Toda če oktober ne bo kritičen mesec za nemško armado, tedaj gorje Nemcem prihodnje spomlad, ko nastopi ameriška armada.

Boljševiki.

Dokler Kerenski ne zatre skrajno škodljivega delovanja boljševikov v Rusiji, ne more trditi, da je mož, katerega Rusija v teh resnih časih krvavo potrebuje. Dokler bo boljševikom dovoljeno delati intrige, netiti upor proti vladi in hujskati ruske revoluciji, ne bo vojake, toliko časa bo Rusija ostala v temi. Svoboda in anarhija niste še nikdar skupno korakali.

Boljševiki so v Rusiji isti ljudje kot so člani I. W. W. v Zvezinjenih deževah. Prevsakega dvoma je, da so voditelji boljševikov v Rusiji pla-

ni od Nemčije. Masa teh boljševikov obstoji iz krutih anarhistov, presratnih entuziastov, ki bi radi razbili in uničili vse, kar diši po postavi, redu in miru. In to je ves njih program, fanatizem je njih edina vodilna sila. Poleg tega nimajo niti ene ideje, niti ene misli za boljši gospodarski položaj dežele, za napredek, kulturo ali človeško klostojnost. Uničevati in podirati, to je platforma boljševikov. Nekaj tednov nazaj so boljševiki zborovali v Petrogradu in so na tem zborovanju protestirali, ker so Zjed.

države zaprle. Aleksandra Berikmana, ruskega anarhista. Ta protest je dovolj velika priča, kako čisto baže ljudje so boljševiki.

In Aleksander Kerenski se je povselp do svoje moči iz skupine boljševikov, ali stranke, prav podobni boljševikom. Toda v kredit Kerenskiju se mora reči, da se je znal odklopiti od svojih fanatičnih tovarišev in je zavrgel njih doktrino. Kerenski je sprevidel, da od izdajalcev, nemških agentov in anarhistov ter boljševijev Dalje na tretji strani.

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE AND NEURALGIA
(Severovi Praški zoper glavobol in nevralgijo) dajo hitro olajšbo. Cena 25 centov za zavojček s 12 praški.

Domač liniment.

V vsaki hiši bi morali imeti steklenico dobrega linimenta vedno pri rokah za slučaj nesreče, poškodb, zvinjenj in odrgin in pri takih prilikah ne vemo za boljšega kot ja

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severovo Gothardsko olje). Isto umiri bolečine, boleti, krče in je precej priročno in dobro za zdravljenje ravno takih slučajev kot so: revmatizem, nevralgija, zvinjenja, odrgne, otekline, otekline žlez, okorelost in bolečine v mišicah.
Cena 25 in 50 centov. V lekarnah vspepovod.

DOBRO ZA ZVINJENJA. Mr. Frank Severa, Bloomfield, Mont., nam je pisal dne 16. febr. 1917 sledeče: Zvinil sem si koleno in ko sem si ga parkrat nadrgnil Severovim Gothardskim oljem, so prenehale vse bolečine in sedaj se zopet dobro počutim."

Kupite Severova zdravila v domači lekarni. Zahtevajte samo "Severova". Če jih ne morete dobiti, naročite jih naravnost od nas.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

VELIKA ZALOGA SVETOVNO ZNANIH "WIDE AWAKE" VOLNENIH

	SRAJC:	
	\$1.00	\$1.50
	\$2.00	\$2.50
	\$3.00	\$3.50

BELAJ & MOČNIK
TRGOVINA MOŠKIH POTREBŠČIN
6205 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

Union Suits . . .	\$1.25, \$1.50, \$2.00, \$2.50
Union Suits, Chalmer . . .	\$1.50
Union Suits, Volneni . . .	\$3.00

Mi dajemo opeke Slovenski Narodni Dom.

HIŠE in LOTI
V EUCLIDU

Nove tovarne, novo mesto se gradi v Euclidu. Slovenci, kupite lote sedaj, vaš denar se potroji v kratkem.

DANIEL GARAPIČ,
REAL ESTATE
BLISS ROAD, EUCLID, O. TEL. WOOD 718 W

Za CISTENJE OBLEK!
POKLIČITE NAS PO TELEFONU
ALI PA SAMI PRINESETE

NAŠE DOBRO DELO IN POSTREŽBA JE VEČ LET POZNANO KOT NAJBOLJE

The Frank's Dry Cleaning Co.
Urad in delavnica: 1361 East 55th Street, Naeppel Lake Shore Bank
Collinwood Podružnica: 15513 Waterloo Road, Zraven 1915 St.
TELEFON: CENTRAL 5694

J. S. Jablonski
SLOVENSKI FOTOGRAF.
6121 ST. CLAIR AVE.

Izdajale alike za šentbe in družinski slike, otroške slike, po naj ovrjeli modni in po niskih cenah. Za 4-6 CO vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravnih velikosti ZASTONJ.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

kov Rusija ne more pričakovati ničesar dobrega ampak pogin. Kerenski je celo javno z govori nastopil proti boljševikom. Zopet drugi voditelji boljševikov, pošteti radikali, ki so bili prepričani, da mora rusko ugodno voditi masa gevednih ljudi, poulične druhali, so prišli do spoznanja, spoznali so svojo napako in se - odpovedali stranki, ki z vsemi silami deluje v propast Rusije. Toda močni niso dovolj, da bi uničili kar so sami sejali, im tudi Kerenski je videti popolnoma brez moči, da bi se ustavil njih gibanju.

Starodavna resnica je, ki se je skazala še vedno v vsaki dobi za resnično in neovrgljivo, da se ravno v imenu svobode počenjajo največji zločini. To smo sedaj dognali v Zjed. državah, kjer smo imeli L. W. W. stranko zločinskih fanatikov, pritepenih iz vseh krajev sveta v svobodno Ameriko, da tukaj delujejo proti obstoječim postavam in ustavi. Svoboda kot jo uživa ogromna masa naroda njim ni po volji, ampak hočejo tako svobodo kot si jo oni predstavljajo v svojem demagogstvu, in kadarkoli in kjerkoli se je tem demagogom posrečilo priti do oblasti in moči, še vselej so se skazali za silovite tirane, ki s slepo strastjo uničujejo vse, kar ni po njih volji in volji. Svoboda se vseleti najbolj izkorišča od onih, ki najbolj za njo kričijo.

Tako je tudi v Rusiji. Boljševiki ali pa L. W. W. to je vse eno. Eden je bolj ničvreden zločinec kot drugi. Boljševiki so šli v Rusiji tako daleč, da so obdoličili in napadli Kerenskija. Mogoče se bo Kerenski sedaj zbudil in začel drastično nastopati proti tem sovražnikom svobode, ki se predstavljajo narodu kot zagovorniki svobode. Nevarnost boljševikov v Rusiji je veliko večja kot pa nevarnost od zgoraj, t. j. od strani mekandijh carjevih privrincev. Dokler ne bodo v Rusiji boljševiki, maksimalisti, leninisti pognani nazaj v temo cestnih jarkov, toliko časa v Rusiji ne bo pravega reda, Kerenski je nestalen, Rusija bo nazajovala in propadla v kaos politične in gospodarske smrti.

Turki so komaj rešili Dardanele.

Turške havbice so se nahajale zadaj za hribi blizu Shavan Deré na Galipolisu. Ker so ti turški topovi zadeli svoj cilj le na osem tisoč metrov daljave, niso bili bogve kako nevarni zavezniškim ladjam, če so se srednje gibale po sredini Erinski zaliva, posebno ne ker so zavezniki pošiljali v to morskno ožino le po tri do pet vojnih ladij naenkrat.

Zavezniki so uporabili mnogo streljiva, da prisilijo turške havbice k molku. Toda to je bilo nemogoče. Zavezniški topovi so bili skoro vsi tacega tipa, da so mogli streljati le naravnost na dolge razdalje, dočim so bili turški topovi na višinah po 600 čevljev nad površino zaliva. Vse zavezniške krogelje so padale več tisoč metrov proč od turških havbice, ki so bile raditega precej na varnem.

Od 1. marca naprej so zavezniški skušali uničiti baterije v ustanjnih Dardanelah. Najprej so začeli obstreljevati fort Dardanos, kjer so imeli Turki pet velikih ladijskih topov. To obstreljevanje je imelo le malo uspeha, kot sem se sam prepričal. Zavezniki so tako slabo streljali, da smo se vsi čudili. Nad 4000 teških krogelj so poslali na turške utrdbe in uspeh je bil sledeč: Stojp št. 1, je bil zadet od našega

kosa šrapnela. Stojp št. 3. je bil zadet od večjega kosa, tako da se je prednja plošča, ki varuje top, nekoliko skrivila. Stojp št. 5. je bil tudi nekoliko poškodovan. Turki so imeli v fortu Dardanos do 25. marca sledeče zgrube: En častnik je bil ubit, eden se je zadušil, ko se je podrla neka telefonska postaja nad njim.

Ker je bilo bombardiranje 1. 2. 3. in 5. marca brez uspeha, so zavezniki poskusili z novim načrtom dne 6. in 7. marca. Eden izmed zavezniških poveljnikov je vedel, da so turške utrdbe južno od Tchanak-Kale in Kilid-il-Bahr v jako slabem stanju. Raditega so zavezniki iz gotove postojanke v Egejskem morju začeli obstreljevati te forte. Toda v tem se je prikazalo turško vojno brodovje, in začelo se je bombardiranje, ki je skoro brez primere v zgodovini. Zavezniki so streljali na turške forte in na turške vojne ladje obenem, dočim so turški fort streljali na zavezniške ladje, in turške oklopnice na zavezniške ladje.

Ko pa je bila neka francoska oklopnica tipa Henry V. zadeta od turške krogelje, se je zavezniško brodovje umaknilo. Dasi so zavezniki dva dni hudo streljali, pa niso naredili skoro nobene vojaške škode Turkom, kot me je prepričal obisk pri turških baterijah dva dni kasneje. Večina krogelj, ki so bile izstreljene iz topov ogromne angleške oklopnice Elisabeth, niti eksplodiralo ni, kajti te krogelje so bile vrzene na turške postojanke iz daljave 21.000 metrov. In pomisliti je treba, da velja en strel iz dotičnih topov nad \$800.

Pozneje sta padla turška forta Kum Kale in Sid-il-Bahr, kar je jako slabo upljivalo na moralo turških čet. Toda zavezniki niso znali izkoristiti svojih prednosti, n bili so mnogo preboječi, da bi se drznili večjega dela napram Turkom. Saj je znano, da je imela turška vlada tak strah pred bombardiranjem Dardanel od strani zaveznikov da je bilo že vse pripravljeno, da zbeži vsa turška vlada s sultanom vred v Eski-Shehir, starodavni sedež turške vlade v Mali Aziji. Toda zavezniki so bili preboječi, da bi nadaljevali boj.

Tak je bil položaj, ko je zavezniško brodovje dne 18. marca priradelo masivni napad na turške utrdbe. Najprej je pripeljalo devet angleških oklopnice v zaliv Erinkoi. Ko je teh devet ladij dobilo svoje pozicije, jim je sledilo devet nadaljnjih oklopnice. Ogromna oklopnica "Queen Elisabeth" se je postavila pri vходу v zaliv. Ob 11:20 predpoldne je padel prvi strel iz njenih močnih topov proti fortu Ando Hamidieh. Krogelja je eksplodirala v mestu Čarnak Kale blizu male gostilne, kjer se je mudi težak Raymond E. Swing, poročevalec češkega lista "The News" in jaz. V kratkem času je postalo bombardiranje tako silno, da smo se morali umakniti v Fort Tohemelike.

Starost turških utrdb je rešila Turke. Turške utrdbe so bile večinoma iz peska in ilovice. Zavezniški šrapneli, namenjeni, da prebijajo jeklo, niso ob pesku in ilovici imeli nobenega uspeha.

Okoli druge ure popoldne je bila zadeta francoska oklopnica Bouvet iz forta Andola Hamidieh, kjer so bili nemški mornarski častniki in mornarji. Dve minuti pozneje je bila zopet zadeta in se je razletela s tako silo, da se je od posadke 900 mož rešilo jih komaj 12.

Vrednost nemške marke.

Amsterdam, 4. okt. Vrednost nemške marke v nevtralnih deželah je padla 55 procentov. Za nemško marko plačujejo na Švedskem in Nizozemskem po 10 centov ameriške veljave, dočim je pred vojno imela 26 centov vrednosti. Avrijska krona je vredna v nevtralnih deželah 8 centov ameriške veljave.

Zmanjšana armada. Kristiania, 4. okt. Danska vlada je znižala število svoje armade, ker ne more plačevati več. Od 45.000 vojakov jih je sedaj le še 15.000 pod orožjem.

Vsi vojaki, ki so morali sedaj v vojno taborišče in so ameriški državljani, bodo lahko volili 6. novembra in sicer v taborišču. Vsem bo dana prilika, da oddajo svoje glasove.

Rad bi zvedel za svojega sina Antona Bradac, ki se nahaja nekeje v ruskem vojnem ujetništvu. Zadnji čas je bil v Irbitu, Permska gubernija, Harlovska volost, selo Pjankovskoe, Rusija, toča odtam ne dobim več odgovora. Kdor rojaka v Rusiji ve za njega, se ga lepo prosim, da naznani očetu Antonu Bradac, 11426 E. 53rd St. Cleveland, Ohio, U. S. A. (119)

Dobra kuharica, stara okoli 30 let, dobi delo. Tudi splošna hišna dela. Pokličite Eddy 2739 J. (118)

NAZNANILO. Članom Slo. Lovskega podpornega društva se naznanja, da se gotovo udeležijo redne seje dne 21. okt. ker so jako važne stvari na programu. Z bratskim pozdravom Frank Kosten, tajnik (118)

SOROL
Petrujen po načinu, ki ga je rabil star moder menih
"SOROL"
se je izkazal čudovito uspešnim
krče v želodcu in trebuhu,
kolon vrat, nadihu, glavobol, izguba tehta, prehlad v glavi, itd. itd.
Privedi ga tista kompanija ki dela slavni "Fala Expectorant" stare vrhovne zdravilne sredstve za odganjanje. Pameten človek ima svo steklenico vedno pri roki. 35 in 65c vsak lekarnar ali pa pri F. A. D. RICHTER & Co. 74-80 Washington St. New York

Tri sobe se oddajo v najem s kopalščem vred. 1453 E. 53rd St. (119)

ZAHVALA. Dr. Carniola, šotor št. 1288 of the Maccabees, se tem potom zahvaljuje vsem cenjenim društvom, katere so se korporativno udeležila korakanja in slavnega razvitja nove društvene zastave dne 23. sept. v John Grdinovi dvorani.

Zahvaljuje se tudi vsem članom in članicam bratskih društev, ki so se posemazno udeležili, posebno pa se zahvaljuje za tako bilno udeležbo slavnostnega banketa zvečer. Iskreno zahvalo izrekamo društvom za plemenita darila, kakor tudi vsem posameznikom, in sicer so darovali: Dr. Lunder-Adamič, št. 20 SSPZ eno delnico Narodnega Doma, Lovsko pod. društvo \$5.00, dr. Carniola, št. 493, Ladies of the Maccabees krasne trakove \$e zastavi, pevsko dr. Edinost \$5.00, pevsko dr. Zarja \$8.00, dr. sv. Jožefa \$5.00. Boter zastave John Možina krasne trakove k zastavi in enega jagnjeta, botra zastave gospa Možina \$10, Anton Grdina \$10, Frank Pavlič enega petelina.

Posebna zahvala gre g. Ant. Grdina, John Možina in Anton Kaušek, ki so darovali avtomobile na razpolago. Zahvaljujemo se vsem cenjenim trgovcem za krasne dobrotke. Zahvaljujemo se pevskim društvom "Edinost" in "Zarja", ki sta sodelovala s petjem. Nadalje se zahvaljujemo gospicam, ki so bile kot tovarišiče zastavi za njih lepe deklaracije in sicer gospica Josipina Grdina, gospica Josipina Lausche, gospica Julija Brezovar in gospica Annie Saje.

Zahvala tudi vsem cvetličnim deklicam. Konečno izreka društvo še enkrat iskreno zahvalo vsem cenjenim udeležencem in darovalcem za njih simpatije, katere so nam izkazali. Društvo si bo ohranilo njih vseh imena v prijetnem spominu.

Odbor dr. Carniola, št. 1288 T.M. (117)

Dr. L. E. SIEGELSTEIN
3. NADS. PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE. blizu E. 9th St.
KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVIJO
Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v VELIKIH SANATORIJIH V EVROPI
Uradne ure:
9. u. do 4. pop.
7. sveč. do 8. zveč.
10. do 12 dop. ob nedeljah.
Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

National Drug Store
Slovenska lekarna.
vogal St. Clair ave. in 61. ceste.
S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (43)

Pozor Slovcem!

Kadar potrebujete doma v hiši plumberja, tedaj pokličite svojega rojaka, in z veseljem vam proračunim, koliko velja popravilo ali koliko veljajo nove stvari. Mi delamo kopalšče in sinke v hišah. Cene naše so nizke in delo garantirano. Svoji k svojim! Edini slovenski plumber.
Nick Davidovich, 108r Addison Rd. Plumbing, Sewering Gas Fitting. Princeton 2984 K. (105)

Lepa garage se odda v najem za dva avtomobila. Vprašajte na 1196 Addison Rd. (119)

Soba se odda v najem za 1 fanta. Kopalšče na razpolago. 1172 Addison Rd. (119)

Dva fanta dobita stanovanje in brano. 1447 E. 51st St. (118)

ZAPRTJE. Zaprtje se hitro umakne, če jemljete Severove jetrne kroglice. Mr. Thomas Sitko, Mamifold, Pa. nam je pisal: "Ko sem rabil Severove jetrne kroglice, nisem bil nikdar zaprt." — Severove jetrne kroglice so jako fino odvajalno zdravilo proti zaprtju, glavobolu, vrtoglavosti bruhanju itd. Cena 25c. Po vseh lekarnah. Če ne morete dobiti v vaši lekarni, naročite naravnost od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Pohištvo z rentom vred se pocieni prodaja. Je prostora za 14 fantov, prodaja se radi vojne. Vprašajte na 4317 Superior ave. zadaj (117)

Soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta, s kopalščem. 1266 E. 59th St. (117)

Naprodaj je restavrant v sredi slovenske naselbine, prodaja se po jako nizki ceni. Pozve se v uredništvu. (117)

Slovenka, izurjena za trgovino z žensko gotovo opravno in otročjo obleko, dobi takoj delo. Dobra plača, kratke ure. Samo izvešane naj vprašajo Beno B. Leutih, 6424 St. Clair ave. (117)

OBRESTI SE ZAČNEJO VSAK DAN VLOŽITE DENAR NA LAKE SHORE BANK
In po pravilih plačamo do denar, ko potegnate denar
4%
St. Clair and 5th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

Bell Rosedale 2377 W. Cuy. Central 6678 R. Plin in kisik. Uradne ure od 9-12 in 1-5 ure. Ponedeljek, četrtek in soboto zvečer od 6-8 ure. DR. F. L. KENNEDY, zobozdravnik. Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (x49)

Naprodaj so dobri sodi od žganja. Poceni. Vprašajte pri Korče Brata, 513 E. 152nd St. (119)

Krasni loti naprodaj v Randall parku, na Green Rd. blizu No. Miles ave., Je nekaj minut hoda od Erie Ore Docks in Randall kare. Tu je prostor, kjer bodo postavljene vse večje tovarne v Clevelandu, največje tovarne so pokupile ogromno sveta v okolici. Tu je bilo prvotno 800 lotov, izmed katerih je 500 prodanih. Tu je vaša prilika za celo življenje, da kupite na tem prostoru velik lot 50x1170, od \$100 do \$300. To zemljišče je fino urejeno, dobra zemlja, posebno pripravna za vrtnarstvo. Sestnajst hiš je sedaj postavljenih na zemljišču. Vrednost zemlje se gotovo podvoji v enem letu. Za pojasnila in nakup se obrnite na W. F. Murphy, 8616 Wade Park ave. Tel. Bell Garfield, 6080 M. Ohio State Princeton 130. Lastnik je na zemljišču vsako nedeljo od 10. zjutraj do 5. zvečer. (116)

KJE JE Rudolf Škabar, doma iz Lokve na Krasu. Slišala sem, da se nahaja nekeje v ruskem ujetništvu, in prosim torej vse Slovence v Rusiji, da mi naznanijo njegov naslov, če jim je znano, zakar jim bo jako blavalezna njegova sestra Mary Škabar, omožena Cerkenyik, 6018 Glass ave. Cleveland, O. U. S. A. (120)

Mesnica je naprodaj v sredini slovenske naselbine. Proda se po nizki ceni. Vprašajte na 6216 St. Clair ave. (117)

Naprodaj je restavrant s kavarno, sredi slovenske naselbine, lepa prilika za Slovenca. Vprašajte na 6009 St. Clair ave. (117)

Čedna soba se odda v najem z vsemi ugodnostmi za enega ali dva poštena fanta. Poizvejte pri A. Turk, 872 London Rd. Collinwood. (117)

Hiša je naprodaj ali se zamejnja za farmo. Hiša ima 6 sob, električno, plin, vodo, garage. Pozve se na 7907 Maryland ave. S. E. (117)

Naprodaj je poolroom, štiri fine mize in kegljišče. Proda se po nizki ceni, ker mora oditi lastnik k vojakom. 4319 Superior ave. (118)

ZAPRTJE. Zaprtje se hitro umakne, če jemljete Severove jetrne kroglice. Mr. Thomas Sitko, Mamifold, Pa. nam je pisal: "Ko sem rabil Severove jetrne kroglice, nisem bil nikdar zaprt." — Severove jetrne kroglice so jako fino odvajalno zdravilo proti zaprtju, glavobolu, vrtoglavosti bruhanju itd. Cena 25c. Po vseh lekarnah. Če ne morete dobiti v vaši lekarni, naročite naravnost od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Pohištvo z rentom vred se pocieni prodaja. Je prostora za 14 fantov, prodaja se radi vojne. Vprašajte na 4317 Superior ave. zadaj (117)

Soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta, s kopalščem. 1266 E. 59th St. (117)

Naprodaj je restavrant v sredi slovenske naselbine, prodaja se po jako nizki ceni. Pozve se v uredništvu. (117)

Slovenka, izurjena za trgovino z žensko gotovo opravno in otročjo obleko, dobi takoj delo. Dobra plača, kratke ure. Samo izvešane naj vprašajo Beno B. Leutih, 6424 St. Clair ave. (117)

Velika prilika za delavce.
Kupite velike lepe lote, samo 10 minut od dveh velikih tovarnih, kjer dela nad 200 mož. Naše St. Clair ave. zemljišče na St. Clair ave. in Bliss Rd. je popolnoma preskrbljeno z vsemi modernimi napravami, tlaki, zdravstvenim-kanalom, voda, električna luč, senčnata drevesa in tlakane ceste.
Veliki loti 50x150 veljajo sedaj samo \$395 Na lahka odplačila.
Loti so blizu ljudskih in višjih šol, blizu trgovin in cerkev. Vzemite Shore Line karo do Babbitt Rd., korakajte južno po Babbitt Rd. do zemljišča ali telefonirajte Mr. Dan Garapiču, Wood, 719 W. da vas popelje z avtomobilom tja.
The McNutt McCall
Main 6330 Central 1580 W. 220 HICKOX BLDG.

POSEBNO NAZNANILO!
Dr. Cowdrick, veliki specialista, je upeljal v Clevelandu vse velike stroje za zdravljenje ljudi. Tu bo nadaljeval zdravljenje na način, kot se običajno na kitajskih Evropi. Ne računajte nič za preiskavo, preiskava s X žarki je zastoj vsakemu bolniku, če se zdravi pri njem. Nič ne dena, koliko časa se že zdravite, pridite, da vidite kaj ta specialista lahko naredi za vas.

Imate? Vaša prilika
Tu je prilika, da vprašate velikega specialista za avto, da vas preišče s X žarki. Nikdar prej niste imeli tako prilike v mestu. Dajte se preiskati takoj. Ne odlašajte, ker je nevarno.
Nered v želodcu, katar? Nered v jetrih? Revmatizem? Glavobol, zaprtje, nečisto kri? Slabost, nervoznost, bruhanje, kašelj, slaba pljuča? Privatne bolezni? I. t. d.
Fridite takoj in ta specialista vas popolnoma preišče, potem sveto, če morete ozdraviti, ker uspeh je odvisen od preiskave. Njegovi krasni stroji iz vseh delov sveta mu pomagajo, da ima najboljši zdravniški uspeh v mestu. Ko so druge metode zdravljenja izgubile moč, dobiti tukaj uspeh. Brez vprašanja, kakšno bolezen imate, če zdravnik vidi, da se da ozdraviti, bo hitro prepričan, da kmalu ozdravite, in nikomur ni treba napraviti denarja, ne da bi dobili uspeh. Pridite in pogovorite se privatno z zdravnikom.
2047 E. 9th St. DOCTOR COWDRICK Med Euclid in Prospect
4. nadst. Specialista, CLEVELAND, O. Uradne ure 9. zjutraj do 8. sv. Ob nedeljah od 10 do 1.

\$1000.00 X ŽARKI SE RABJO ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE ČE STE BOLNI
Fridite takoj in ta specialista vas popolnoma preišče, potem sveto, če morete ozdraviti, ker uspeh je odvisen od preiskave. Njegovi krasni stroji iz vseh delov sveta mu pomagajo, da ima najboljši zdravniški uspeh v mestu. Ko so druge metode zdravljenja izgubile moč, dobiti tukaj uspeh. Brez vprašanja, kakšno bolezen imate, če zdravnik vidi, da se da ozdraviti, bo hitro prepričan, da kmalu ozdravite, in nikomur ni treba napraviti denarja, ne da bi dobili uspeh. Pridite in pogovorite se privatno z zdravnikom.
2047 E. 9th St. DOCTOR COWDRICK Med Euclid in Prospect
4. nadst. Specialista, CLEVELAND, O. Uradne ure 9. zjutraj do 8. sv. Ob nedeljah od 10 do 1.

Zdravniški recept — naša zdravila.
Za bolezen dobiti zdravniški predpis, ki mora koristiti. Našim zdravilom lahko popolnoma šampate, da vam koristijo. Če prinesete zdravniški recept k nam, mi garantiramo da dobiti prava zdravila.
SLOVENSKA Fred H. Braunlich, LEKARNA
1353 EAST 55th ST. VOGAL ST. CLAIR AVENUE

Čistenje in likanje oblek.
DOBRÓ DELO. NIZKE CENE.
Moške obleke\$1.00 Ženske kikirje50c
Moške suknje\$1.00 Ženske dolge suknje\$1.00
Jopiči.....50c Ženske obleke\$1.00
The DAMM DRY CLEANING Co.
Cent. 730-W 1574 E. 55th ST. East 2024
A. J. DAMM, poslovođa.

Tel. Main 2063 Cuy. Central 1690
John L. Mihelich
SLOVENSKI ODVETNIK (ATTORNEY AT LAW)
902-04 Engineers Bldg. 5514 St. Clair Ave.

TEL. PRINCETON 1835L
FRANK ČERNE
SLOVENSKA TRGOVINA
S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.
6038 St. Clair Ave.
Kadar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia grafofona, plošče vseh žanrov, posebno izstopajo slovenske plošče iz stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na mesečno plačilo. Točan popraviljanje ur, strelnih in grafofonov. Vsebo blaga je jasno.

Na Devinski Skali.

Zgodovinski Roman.
SPISAL F. REMEC

I.
Jadransko morje je moglo pluskalo ob skalo, na kateri stoji pomosno in zapovedujoči grad Devin. V veliki dvorani tega gradu so bili zbrani trije mošči.

Najstarejši, ki je že prekoraj petdeseto leto, je sedel na širokem okornem rezljanem maslanjaču. Mož je bil oblečen priprosto, a da je plemenskega stanu, sta kazala široki meč in krasno bodalo, ki je čitalo za pasom. Mož je nepre gledal mladeniča kakih štiriindvajset let, ki je sedel ob oknu in z izrazom velike srditosti zrl v tla.

Dvorana je bila velika, a opremljena je bila napol kmetiško napol orientalsko. Na snarovo stesanih mizah je bilo videti dragocenosti; na okajenih stenah so visele pestrobjorne preproge, na klopih ob zidu so ležale čuklivoite lepe svilene blazine. Dvorana je imela samo ena vrata in samo eno okno; tam se je videlo, kako široki in trdni so zidovi starodavnega gradu.

Zahajajoče sonce je ozarjalo mogočno skalo, na kateri je sezidan devinski grad, in razsvetljevalo vsaj za silo veliko dvorano. Svetlikalo je tod in tam, svoj blesk pa razlivalo nad zamorcev, ki je s prekrižanimi rokama stal spred dvorane, nepremično, kakor da je izklesan iz kamena. Na obeh rokah priklovanji zlati zapestnici ste razodevali, da je suženj, ki so ga pripeljali križarji iz daljnih južnih dežel.

V dvorani je vladal tisti čudni molk, ki nastane po burnih prizorih. Končno je mladi mož planil kvišku in neozri se na svojega svivolasega tovariša, ježno zaklical:

"Denar moram dobiti, potrebujem ga in ga moram dobiti."

"Potem poklič kake čarovnico, da ti ga naredi," je odgovoril na naslanjaču sedeči mož. "Pridelek svojih zemljišč si prodal za tri leta, dajatve svojih kmetov si zastavil za dve leti. Ali mar hočeš, da ti naj tvoji podaniki dvakrat plačajo, prispevajo za vzdrževanje vnanosti na cestah tvojega ozemlja, v kar si zavezal po pogodbi z mejnim grofom istrskim in s patrijarhom oglejskim?"

"Nikar tako ne govori; saj veš, da svojih podanikom nikdar ne delam krivice. Če bo kdo oškodovan, bom to le sam."

Mladi mož se je nato obrnil proti sužnju in ukazal:

"Hasan, poklič Rajmonda; reci mu, naj pride takoj."

Črni suženj je odšel, ne da bi bil z enim pogledom pokazal, da je razumel povelje svojega gospodarja. A komaj je zaprl za seboj vrata, je vitez Retinski planil s svojega sedeža.

"Rajmonda kličeš, Jurij, sinko moj, ali mi nisi obljubil, da tega sleparja ne vprašaš nikdar več za svet? Varuj se ga. Rajmond te gotovo zapeleje v kako neumnost in priče dan, ko se boš kesal."

"Za svet ga vedno lahko vprašam," je nejevoljno odgovoril Jurij. "Ali ga nisi ti kot moj varuh sam priporočal za čuvarja cesarjevih in patrijarhovih pravic na tem ozemlju?"

"Ni lepo, da mi to očitaš, Jurij. Stori sem to, da poravnam nasilje, ki sem je napravil tebi na korist. A tudi tvoje očitanje bi pretrepel, ko bi mi pričalo, da spoznaš nevarnost, ki preti tebi in tvojim potomcem, če odstopiš le najmanjšo svojo pravico oglejskemu patrijarhu. Ljubše bi mi bilo, da prodas posestvo v Devinu kakemu Židu in rajši bi videl, da so zlate prepovedi papeževnega legata vsi krivoverci oglejskega patrijarhata v tvoji službi,

— kako da odstopiš oglejskemu patrijarhu katerokoli pravico."

"Ne boj se, Tomaž," je odgovoril Jurij. "Nasilje, ki si je izvršil nad benediktinci pri volitvi novega opata, je gotovo že pozabljeno; sicer pa nisem jaz odgovoren za dejanja, ki jih je storil moj varuh za časa moje mladostnosti."

Tomaž, gospodar gradu Retina, ni bil zadovoljen s tem odgovorom. Vzlic temu je možkal in sledil z očmi mladeniču Juriju Devinskemu, ki je nemirno begal po širni dvorani, kakor bi komaj pričakoval poklicanega svetovalca. — Tomaž Retinski je medtem razmišljal, ali naj še nadalje skuša pregovoriti devinskega gospodarja ali naj tihopri pristopi, da stori, kar si je vtepel v glavo. Končno je vstal z naslanjača in se nekako slovesno postavil pred Jurja, ki je bil vsled tega prisiljen opustiti svoje beganje po dvorani.

"Ker svojemu bivšemu varovancu nimam ničesar več reči, zato se, Jurij, obračam od tebe kot gospodarja v Devinu in na Premu, v Senožečah in Belaju. Že drugič si mi danes očitali dejanje, dasi sem že davno doblil odvezo za svoj čin. Ti si bil še jako mlad, ko sem storil dotično nasilje, in menil sem, da je že davno pozabljeno. Ali, kakor vidim, ni pozabljeno in ker mi je celo očitaš, ti moram vendar stvar pojasniti, če da boš mogel soditi, če sem bil dober in vreden varuh in če sem skrbno in pošteno čuval nad tvojimi pravicami."

"A pustiva to; kaj me skrbe stvari, ki so se zgodile, ko sem bil še nedoleten," je nestopno rekel Jurij, a Tomaž ga je prijel za roko in ga siloma zadržal.

"Sedi in slušaj," je skoro zapovedujoče rekel Tomaž Retinski in se potem sam usedel na naslanjač.

"Oglejski patrijarh Popo je bil jako velik in moder mož. Dolgo let je bil kancelar cesarja Henrika II. Kot patrijarh je leta 1028 premagal Ogrce, ki so vdrli na Kranjsko. Pridobil si je neodvisnost od koroških vojvod in postal fevdalni cesarja samega. Popo je ustvaril neodvisno državo in je vedno gledal kako jo razširi. Pravil sem ti že, kako je napadel patrijarha v Gradežu, da zagotovi sebi in svojim naslednikom nadvlado. Od tedaj preže patrijarhi samo na to, kako bi povzdignili svojo moč in razširili svoje ozemlje. Patrijarh Sieghart je postal vojvoda fur-lanski in je izposloval, da ga je cesar imenoval za mejnega grofa na Kranjskem. Odkar mu je istrski mejni grof Urh II. daroval Buzet, Vranje, Liti-jo in mnogo drugih posestev od tedaj si ti, vladar devinski, oglejskim patrijarhom na potu. Že patrijarh Sieghart se je pripravljal, da te prepodbi z devinske skale, na kateri kraljuje tvoj rod izza davnih časov. Tu ob Timavu, takorekoč pod okni devinskega grada, se je leta 1112 bila krvava bitka. Mejni grof istrski, Henrik, je bil postal vojvoda Koroški. Takrat je poskusil Henrikov brat patrijarh Urh, polastiti se Istre, a prehitel ga je najmlajši teh bratov, Engelbert, ki je prevzel mejno grofijo istrsko. In tu ob Timavu je bil boj in morda bi se bila tedaj za vedno odločila tvoja usoda, da ni bil izid boja negotov in da se nasprotujoči si bratje niso poravnali."

"Čemu mi pripoveduješ te stvari, ki so se zgodile davno predno sem prišel na svet?" je zaklical Jurij Devinski z vidno nestopnostjo. "Kaj so mi mar dogodki, ki so se zgodili pred stoletji in se prej."

"Vedeti jih moraš, da bodeš

ro, bi bil pač tudi lahko razbil patrijarhovo, da ga je le za- vihtela prava roka."

"Jurij, tvoje besede so blazne," je rekel Tomaž. "Tvoj meč je močan in velika je sila tvojih mišic — ali varuj se, zamahni na palico najrevnejšega meniha, lahko bi moral to plačati z glavo. Lej, Jurij, plemenitaj kar jih je tebi podobnih, te ljubijo, ker si najhrabrejši med njimi, svobodni močje te spoštujejo kot svojega zanesljivega zaščitnika, kmetje so ti vdani, ker si jim pravičen vladar. Tvoji gradovi so trdni in tvojih vojščakov je dosti, ali preč cerkvenim projektom te vendar ne morejo varovati. S svojim zaničevanjem cerkve in njih služabnikov si lahko nakopješ prokletje in izdajstvo in zato te svarim, kakor bi te svaril tvoj pokojni oče. Čemu kličeš Rajmonda?"

"Denarja potrebujem," je vnovič vzplamtel graščak, "in Rajmondo ga mi preskrbi, sicer ga pretepem z bičem kakor psa."

"Kaj hočeš tudi ti nastopati nasilno? Ali ne pojmiš, da dobi s tem patrijarha le novo orožje proti tebi? Čuvaj se, Jurij! Devin je postal zadnje čase zavetišče vseh krivovercev iz dežele oglejskega patrijarha. Že te je zaradi tega grajal mejni grof istrski, a ti se nisi zanj zmenil. Ali nič ne misliš, kaj da bo?"

"Kaj pa naj bo?" je namesto odgovoril Jurij in začel iznova korakati po dvorani sem in tja.

"Čuje se, bla pošlje patrijarh svojega delegata v Devin. To bi ne bilo dobro za te."

"Ali naj mar izprašujem vest vsakega svojih podložnikov, da se prepričam, če veruje vse to, kar cerkev ukazuje, ali če ne veruje? Sicer pa ne pride patrijarhov delegat semkaj, da bi se z mano prepiral zaradi krivovercev, namreč da napravi z menoj kupčijo."

"Potem je boljše, da oborožiš svoje ljudi in da oropaš vse cerkve in samostane. Svzbij tabernakle in poberi svete posode. To je boljše, kakor da bi sklepal kupčije z oglejskim patrijarhom, kakaj vsaka kupčija, zlasti če bo Rajmondo posredovalec, te bo veljala najlepše dragocenosti iz tvoje viteške krone."

Jurija pa so svarila bivšega

varuha samoprasočila. "Povedal sem ti že da potrebujem denarja. Potrebujem ga nujno in imeti ga moram, pa če bi moral prodati Devin in povrh še svojo kobilico Vilro. Tudi tebe bi prodal, Tomaž, če bi bil le vreden en be-neški zlat."

Te osorne in poniževalne besede so užalile Tomaža v dušo, tako da se ni mogel več premagovati in je srdito odgovoril svojemu nekdanjemu varovancu:

"Denarja ti je treba? Kaj ne, da bi plačal malopridne ženske, s katerimi popivaš in razgrajaš cele moči. Denarja ti je treba, da bi se zopet enkrat odpeljal v Benetke in se z mladimi razuzdanci klatil od kroče do kroče in po hišah sramote. Kaj ni tako, Jurij?"

Tomaž je menil, da razkači ta njegova kruta obtožba devinskega gospodarja do skrajnosti in zato je prijel za meč, da bi se, če treba, mogel braniti. Toda njegove besede niso napravile na Jurija pričakovane vtiska. Nekako žalostno je rekel Jurij:

"Prav imaš; to mi je že tudi ona očitala."

Tomaž ni vedel, na koga je pri teh besedah mislil? Gospodar devinski, kdo je tista oseba, ki mu je to že očitala. Pazno je poslušal Tomaža, če bode še kaj slišati, ali Jurij se je utrujen usedel in se zatopil v svoje misli. Tomaža je obšla slutnja, da goji Jurij v svojem srcu ljubezen, ki je tako močna in iskrena, da jo skriva kot najdražji zaklad.

Šele ko so se odprla mogočna vrata in je s tihimi koraki vstopil Hasan, je Jurij dvignil glavo. Samo pogledal je zamorca in ne da je bila izrečena kaka beseda, je vedel, da je njegov ukaz izvršen.

Tomaž je butil, da bi se ga Jurij rad iznebil. Vendar se ni ganil. Zavedal se je, da utegne že sama njegova navzočnost ovirati nameravano kupčijo in zato se ni zmešal za Jurijeve jezne poglede, mego čakal kaj se zgodi. Jurij se je pač na tistem togotil, a vendar se ni upal odgnati moža, ki mu je bil petnajst let drugi oče.

Dalje priložnost.

Soba se odda za enega ali dva fanta, s kopalščem, brez hrane. 1095 Addison Rd. vrata št. 5. (117)

ro, bi bil pač tudi lahko razbil patrijarhovo, da ga je le za- vihtela prava roka."

"Jurij, tvoje besede so blazne," je rekel Tomaž. "Tvoj meč je močan in velika je sila tvojih mišic — ali varuj se, zamahni na palico najrevnejšega meniha, lahko bi moral to plačati z glavo. Lej, Jurij, plemenitaj kar jih je tebi podobnih, te ljubijo, ker si najhrabrejši med njimi, svobodni močje te spoštujejo kot svojega zanesljivega zaščitnika, kmetje so ti vdani, ker si jim pravičen vladar. Tvoji gradovi so trdni in tvojih vojščakov je dosti, ali preč cerkvenim projektom te vendar ne morejo varovati. S svojim zaničevanjem cerkve in njih služabnikov si lahko nakopješ prokletje in izdajstvo in zato te svarim, kakor bi te svaril tvoj pokojni oče. Čemu kličeš Rajmonda?"

"Denarja potrebujem," je vnovič vzplamtel graščak, "in Rajmondo ga mi preskrbi, sicer ga pretepem z bičem kakor psa."

"Kaj hočeš tudi ti nastopati nasilno? Ali ne pojmiš, da dobi s tem patrijarha le novo orožje proti tebi? Čuvaj se, Jurij! Devin je postal zadnje čase zavetišče vseh krivovercev iz dežele oglejskega patrijarha. Že te je zaradi tega grajal mejni grof istrski, a ti se nisi zanj zmenil. Ali nič ne misliš, kaj da bo?"

"Kaj pa naj bo?" je namesto odgovoril Jurij in začel iznova korakati po dvorani sem in tja.

"Čuje se, bla pošlje patrijarh svojega delegata v Devin. To bi ne bilo dobro za te."

"Ali naj mar izprašujem vest vsakega svojih podložnikov, da se prepričam, če veruje vse to, kar cerkev ukazuje, ali če ne veruje? Sicer pa ne pride patrijarhov delegat semkaj, da bi se z mano prepiral zaradi krivovercev, namreč da napravi z menoj kupčijo."

"Potem je boljše, da oborožiš svoje ljudi in da oropaš vse cerkve in samostane. Svzbij tabernakle in poberi svete posode. To je boljše, kakor da bi sklepal kupčije z oglejskim patrijarhom, kakaj vsaka kupčija, zlasti če bo Rajmondo posredovalec, te bo veljala najlepše dragocenosti iz tvoje viteške krone."

Jurija pa so svarila bivšega

varuha samoprasočila. "Povedal sem ti že da potrebujem denarja. Potrebujem ga nujno in imeti ga moram, pa če bi moral prodati Devin in povrh še svojo kobilico Vilro. Tudi tebe bi prodal, Tomaž, če bi bil le vreden en be-neški zlat."

Te osorne in poniževalne besede so užalile Tomaža v dušo, tako da se ni mogel več premagovati in je srdito odgovoril svojemu nekdanjemu varovancu:

"Denarja ti je treba? Kaj ne, da bi plačal malopridne ženske, s katerimi popivaš in razgrajaš cele moči. Denarja ti je treba, da bi se zopet enkrat odpeljal v Benetke in se z mladimi razuzdanci klatil od kroče do kroče in po hišah sramote. Kaj ni tako, Jurij?"

Tomaž je menil, da razkači ta njegova kruta obtožba devinskega gospodarja do skrajnosti in zato je prijel za meč, da bi se, če treba, mogel braniti. Toda njegove besede niso napravile na Jurija pričakovane vtiska. Nekako žalostno je rekel Jurij:

"Prav imaš; to mi je že tudi ona očitala."

Tomaž ni vedel, na koga je pri teh besedah mislil? Gospodar devinski, kdo je tista oseba, ki mu je to že očitala. Pazno je poslušal Tomaža, če bode še kaj slišati, ali Jurij se je utrujen usedel in se zatopil v svoje misli. Tomaža je obšla slutnja, da goji Jurij v svojem srcu ljubezen, ki je tako močna in iskrena, da jo skriva kot najdražji zaklad.

Šele ko so se odprla mogočna vrata in je s tihimi koraki vstopil Hasan, je Jurij dvignil glavo. Samo pogledal je zamorca in ne da je bila izrečena kaka beseda, je vedel, da je njegov ukaz izvršen.

Tomaž je butil, da bi se ga Jurij rad iznebil. Vendar se ni ganil. Zavedal se je, da utegne že sama njegova navzočnost ovirati nameravano kupčijo in zato se ni zmešal za Jurijeve jezne poglede, mego čakal kaj se zgodi. Jurij se je pač na tistem togotil, a vendar se ni upal odgnati moža, ki mu je bil petnajst let drugi oče.

Dalje priložnost.

Soba se odda za enega ali dva fanta, s kopalščem, brez hrane. 1095 Addison Rd. vrata št. 5. (117)

ro, bi bil pač tudi lahko razbil patrijarhovo, da ga je le za- vihtela prava roka."

"Jurij, tvoje besede so blazne," je rekel Tomaž. "Tvoj meč je močan in velika je sila tvojih mišic — ali varuj se, zamahni na palico najrevnejšega meniha, lahko bi moral to plačati z glavo. Lej, Jurij, plemenitaj kar jih je tebi podobnih, te ljubijo, ker si najhrabrejši med njimi, svobodni močje te spoštujejo kot svojega zanesljivega zaščitnika, kmetje so ti vdani, ker si jim pravičen vladar. Tvoji gradovi so trdni in tvojih vojščakov je dosti, ali preč cerkvenim projektom te vendar ne morejo varovati. S svojim zaničevanjem cerkve in njih služabnikov si lahko nakopješ prokletje in izdajstvo in zato te svarim, kakor bi te svaril tvoj pokojni oče. Čemu kličeš Rajmonda?"

"Denarja potrebujem," je vnovič vzplamtel graščak, "in Rajmondo ga mi preskrbi, sicer ga pretepem z bičem kakor psa."

"Kaj hočeš tudi ti nastopati nasilno? Ali ne pojmiš, da dobi s tem patrijarha le novo orožje proti tebi? Čuvaj se, Jurij! Devin je postal zadnje čase zavetišče vseh krivovercev iz dežele oglejskega patrijarha. Že te je zaradi tega grajal mejni grof istrski, a ti se nisi zanj zmenil. Ali nič ne misliš, kaj da bo?"

"Kaj pa naj bo?" je namesto odgovoril Jurij in začel iznova korakati po dvorani sem in tja.

"Čuje se, bla pošlje patrijarh svojega delegata v Devin. To bi ne bilo dobro za te."

"Ali naj mar izprašujem vest vsakega svojih podložnikov, da se prepričam, če veruje vse to, kar cerkev ukazuje, ali če ne veruje? Sicer pa ne pride patrijarhov delegat semkaj, da bi se z mano prepiral zaradi krivovercev, namreč da napravi z menoj kupčijo."

"Potem je boljše, da oborožiš svoje ljudi in da oropaš vse cerkve in samostane. Svzbij tabernakle in poberi svete posode. To je boljše, kakor da bi sklepal kupčije z oglejskim patrijarhom, kakaj vsaka kupčija, zlasti če bo Rajmondo posredovalec, te bo veljala najlepše dragocenosti iz tvoje viteške krone."

Jurija pa so svarila bivšega

varuha samoprasočila. "Povedal sem ti že da potrebujem denarja. Potrebujem ga nujno in imeti ga moram, pa če bi moral prodati Devin in povrh še svojo kobilico Vilro. Tudi tebe bi prodal, Tomaž, če bi bil le vreden en be-neški zlat."

Te osorne in poniževalne besede so užalile Tomaža v dušo, tako da se ni mogel več premagovati in je srdito odgovoril svojemu nekdanjemu varovancu:

"Denarja ti je treba? Kaj ne, da bi plačal malopridne ženske, s katerimi popivaš in razgrajaš cele moči. Denarja ti je treba, da bi se zopet enkrat odpeljal v Benetke in se z mladimi razuzdanci klatil od kroče do kroče in po hišah sramote. Kaj ni tako, Jurij?"

Tomaž je menil, da razkači ta njegova kruta obtožba devinskega gospodarja do skrajnosti in zato je prijel za meč, da bi se, če treba, mogel braniti. Toda njegove besede niso napravile na Jurija pričakovane vtiska. Nekako žalostno je rekel Jurij:

"Prav imaš; to mi je že tudi ona očitala."

Tomaž ni vedel, na koga je pri teh besedah mislil? Gospodar devinski, kdo je tista oseba, ki mu je to že očitala. Pazno je poslušal Tomaža, če bode še kaj slišati, ali Jurij se je utrujen usedel in se zatopil v svoje misli. Tomaža je obšla slutnja, da goji Jurij v svojem srcu ljubezen, ki je tako močna in iskrena, da jo skriva kot najdražji zaklad.

Šele ko so se odprla mogočna vrata in je s tihimi koraki vstopil Hasan, je Jurij dvignil glavo. Samo pogledal je zamorca in ne da je bila izrečena kaka beseda, je vedel, da je njegov ukaz izvršen.

Tomaž je butil, da bi se ga Jurij rad iznebil. Vendar se ni ganil. Zavedal se je, da utegne že sama njegova navzočnost ovirati nameravano kupčijo in zato se ni zmešal za Jurijeve jezne poglede, mego čakal kaj se zgodi. Jurij se je pač na tistem togotil, a vendar se ni upal odgnati moža, ki mu je bil petnajst let drugi oče.

ro, bi bil pač tudi lahko razbil patrijarhovo, da ga je le za- vihtela prava roka."

"Jurij, tvoje besede so blazne," je rekel Tomaž. "Tvoj meč je močan in velika je sila tvojih mišic — ali varuj se, zamahni na palico najrevnejšega meniha, lahko bi moral to plačati z glavo. Lej, Jurij, plemenitaj kar jih je tebi podobnih, te ljubijo, ker si najhrabrejši med njimi, svobodni močje te spoštujejo kot svojega zanesljivega zaščitnika, kmetje so ti vdani, ker si jim pravičen vladar. Tvoji gradovi so trdni in tvojih vojščakov je dosti, ali preč cerkvenim projektom te vendar ne morejo varovati. S svojim zaničevanjem cerkve in njih služabnikov si lahko nakopješ prokletje in izdajstvo in zato te svarim, kakor bi te svaril tvoj pokojni oče. Čemu kličeš Rajmonda?"

"Denarja potrebujem," je vnovič vzplamtel graščak, "in Rajmondo ga mi preskrbi, sicer ga pretepem z bičem kakor psa."

"Kaj hočeš tudi ti nastopati nasilno? Ali ne pojmiš, da dobi s tem patrijarha le novo orožje proti tebi? Čuvaj se, Jurij! Devin je postal zadnje čase zavetišče vseh krivovercev iz dežele oglejskega patrijarha. Že te je zaradi tega grajal mejni grof istrski, a ti se nisi zanj zmenil. Ali nič ne misliš, kaj da bo?"

"Kaj pa naj bo?" je namesto odgovoril Jurij in začel iznova korakati po dvorani sem in tja.

"Čuje se, bla pošlje patrijarh svojega delegata v Devin. To bi ne bilo dobro za te."

"Ali naj mar izprašujem vest vsakega svojih podložnikov, da se prepričam, če veruje vse to, kar cerkev ukazuje, ali če ne veruje? Sicer pa ne pride patrijarhov delegat semkaj, da bi se z mano prepiral zaradi krivovercev, namreč da napravi z menoj kupčijo."

"Potem je boljše, da oborožiš svoje ljudi in da oropaš vse cerkve in samostane. Svzbij tabernakle in poberi svete posode. To je boljše, kakor da bi sklepal kupčije z oglejskim patrijarhom, kakaj vsaka kupčija, zlasti če bo Rajmondo posredovalec, te bo veljala najlepše dragocenosti iz tvoje viteške krone."

Jurija pa so svarila bivšega

varuha samoprasočila. "Povedal sem ti že da potrebujem denarja. Potrebujem ga nujno in imeti ga moram, pa če bi moral prodati Devin in povrh še svojo kobilico Vilro. Tudi tebe bi prodal, Tomaž, če bi bil le vreden en be-neški zlat."

Te osorne in poniževalne besede so užalile Tomaža v dušo, tako da se ni mogel več premagovati in je srdito odgovoril svojemu nekdanjemu varovancu:

"Denarja ti je treba? Kaj ne, da bi plačal malopridne ženske, s katerimi popivaš in razgrajaš cele moči. Denarja ti je treba, da bi se zopet enkrat odpeljal v Benetke in se z mladimi razuzdanci klatil od kroče do kroče in po hišah sramote. Kaj ni tako, Jurij?"

Tomaž je menil, da razkači ta njegova kruta obtožba devinskega gospodarja do skrajnosti in zato je prijel za meč, da bi se, če treba, mogel braniti. Toda njegove besede niso napravile na Jurija pričakovane vtiska. Nekako žalostno je rekel Jurij:

"Prav imaš; to mi je že tudi ona očitala."

Tomaž ni vedel, na koga je pri teh besedah mislil? Gospodar devinski, kdo je tista oseba, ki mu je to že očitala. Pazno je poslušal Tomaža, če bode še kaj slišati, ali Jurij se je utrujen usedel in se zatopil v svoje misli. Tomaža je obšla slutnja, da goji Jurij v svojem srcu ljubezen, ki je tako močna in iskrena, da jo skriva kot najdražji zaklad.

Šele ko so se odprla mogočna vrata in je s tihimi koraki vstopil Hasan, je Jurij dvignil glavo. Samo pogledal je zamorca in ne da je bila izrečena kaka beseda, je vedel, da je njegov ukaz izvršen.

Tomaž je butil, da bi se ga Jurij rad iznebil. Vendar se ni ganil. Zavedal se je, da utegne že sama njegova navzočnost ovirati nameravano kupčijo in zato se ni zmešal za Jurijeve jezne poglede, mego čakal kaj se zgodi. Jurij se je pač na tistem togotil, a vendar se ni upal odgnati moža, ki mu je bil petnajst let drugi oče.

Dalje priložnost.

Soba se odda za enega ali dva fanta, s kopalščem, brez hrane. 1095 Addison Rd. vrata št. 5. (117)

ro, bi bil pač tudi lahko razbil patrijarhovo, da ga je le za- vihtela prava roka."

"Jurij, tvoje besede so blazne," je rekel Tomaž. "Tvoj meč je močan in velika je sila tvojih mišic — ali varuj se, zamahni na palico najrevnejšega meniha, lahko bi moral to plačati z glavo. Lej, Jurij, plemenitaj kar jih je tebi podobnih, te ljubijo, ker si najhrabrejši med njimi, svobodni močje te spoštujejo kot svojega zanesljivega zaščitnika, kmetje so ti vdani, ker si jim pravičen vladar. Tvoji gradovi so trdni in tvojih vojščakov je dosti, ali preč cerkvenim projektom te vendar ne morejo varovati. S svojim zaničevanjem cerkve in njih služabnikov si lahko nakopješ prokletje in izdajstvo in zato te svarim, kakor bi te svaril tvoj pokojni oče. Čemu kličeš Rajmonda?"

"Denarja potrebujem," je vnovič vzplamtel graščak, "in Rajmondo ga mi preskrbi, sicer ga pretepem z bičem kakor psa."

"Kaj hočeš tudi ti nastopati nasilno? Ali ne pojmiš, da dobi s tem patrijarha le novo orožje proti tebi? Čuvaj se, Jurij! Devin je postal zadnje čase zavetišče vseh krivovercev iz dežele oglejskega patrijarha. Že te je zaradi tega grajal mejni grof istrski, a ti se nisi zanj zmenil. Ali nič ne misliš, kaj da bo?"

"Kaj pa naj bo?" je namesto odgovoril Jurij in začel iznova korakati po dvorani sem in tja.

"Čuje se, bla pošlje patrijarh svojega delegata v Devin. To bi ne bilo dobro za te."

"Ali naj mar izprašujem vest vsakega svojih podložnikov, da se prepričam, če veruje vse to, kar cerkev ukazuje, ali če ne veruje? Sicer pa ne pride patrijarhov delegat semkaj, da bi se z mano prepiral zaradi krivovercev, namreč da napravi z menoj kupčijo."

"Potem je boljše, da oborožiš svoje ljudi in da oropaš vse cerkve in samostane. Svzbij tabernakle in poberi svete posode. To je boljše, kakor da bi sklepal kupčije z oglejskim patrijarhom, kakaj vsaka kupčija, zlasti če bo Rajmondo posredovalec, te bo veljala najlepše dragocenosti iz tvoje viteške krone."

Jurija pa so svarila bivšega

varuha samoprasočila. "Povedal sem ti že da potrebujem denarja. Potrebujem ga nujno in imeti ga moram, pa če bi moral prodati Devin in povrh še svojo kobilico Vilro. Tudi tebe bi prodal, Tomaž, če bi bil le vreden en be-neški zlat."

Te osorne in poniževalne besede so užalile Tomaža v dušo, tako da se ni mogel več premagovati in je srdito odgovoril svojemu nekdanjemu varovancu:

"Denarja ti je treba? Kaj ne, da bi plačal malopridne ženske, s katerimi popivaš in razgrajaš cele moči. Denarja ti je treba, da bi se zopet enkrat odpeljal v Benetke in se z mladimi razuzdanci klatil od kroče do kroče in po hišah sramote. Kaj ni tako, Jurij?"

Tomaž je menil, da razkači ta njegova kruta obtožba devinskega gospodarja do skrajnosti in zato je prijel za meč, da bi se, če treba, mogel braniti. Toda njegove besede niso napravile na Jurija pričakovane vtiska. Nekako žalostno je rekel Jurij:

"Prav imaš; to mi je že tudi ona očitala."

Tomaž ni vedel, na koga je pri teh besedah mislil? Gospodar devinski, kdo je tista oseba, ki mu je to že očitala. Pazno je poslušal Tomaža, če bode še kaj slišati, ali Jurij se je utrujen usedel in se zatopil v svoje misli. Tomaža je obšla slutnja, da goji Jurij v svojem srcu ljubezen, ki je tako močna in iskrena, da jo skriva kot najdražji zaklad.

Šele ko so se odprla mogočna vrata in je s tihimi koraki vstopil Hasan, je Jurij dvignil glavo. Samo pogledal je zamorca in ne da je bila izrečena kaka beseda, je vedel, da je njegov ukaz izvršen.

Tomaž je butil, da bi se ga Jurij rad iznebil. Vendar se ni ganil. Zavedal se je, da utegne že sama njegova nav